

Handläggare: Janna Söderman Flodén
Tfn: 50810359

Till Östermalms stadsdelsnämnd

Skrivelse angående hemlösa barn

Förslag till beslut

Nämnden godkänner denna redovisning och lägger den till handlingarna

Carina Lundberg Udelepp
Stadsdelsdirektör

Anna-Lena Christensson
programchef

Sammanfattning

Helena Bonnier med flera (m) har gett förvaltningen i uppdrag att redovisa vilka strategier Östermalms socialtjänst arbetar utifrån vid fall där en ungdom rymmer eller kastas ut hemifrån och redovisa hur man säkerställer att dessa ungdomar inte hamnar på gatan.

Om socialtjänsten får kännedom om att ett barn inte bor hemma påbörjar en socialsekreterare en utredning för att ta reda på barnets behov av skydd eller stöd. Socialtjänstens utgångspunkt är föräldraansvaret som det finns reglerat i föräldrabalken. Det innebär att socialtjänsten alltid arbetar med föräldrarna. Så länge barnet går i skolan har föräldrarna bland annat försörjningsskyldighet och förvaltningen kan som regel inte ta över föräldraansvaret och till exempel bevilja ett barn försörjningsstöd. Socialtjänstens roll är närmast att stötta föräldrarna att komma fram till ett beslut som kan accepteras av alla parter inom familjen.

Insatser för barn som inte kan bo tillsammans med föräldrar på grund av sociala problem är bland annat placering på ungdomsboende.

Socialsekreteraren har ett uppföljningsansvar så länge insatsen pågår.

Förvaltningen har inte någon kännedom om att hemlöshet förekommer bland barn inom stadsdelen.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner denna redovisning och lägger den handlingarna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom programområde socialtjänsten.

Bakgrund

Rädda Barnen har uppmärksammat att det finns hemlösa barn i Stockholm. Yvonne Sjöblom har i doktorsavhandling vid socialhögskolan i Stockholm redovisat intervjuer med socialsekreterare vid samtliga ungdomsgrupper i Stockholm och genomgång av 96 ärenden med hemlösa barn. Hon konstaterade att socialsekreterarna hanterade ärenden som handlade om att ungdomar rymt eller bli blivit utkastad hemifrån ur ett familjeperspektiv och använde familjesamtal som arbetsmetod för att återföra ungdomen till familjen. Socialsekreterarna såg det som ett dilemma att ungdomarna ville ha hjälp med egen bostad och försörjning.

Detta har föranlett Helena Bonnier med flera (m) att ge förvaltningen i uppdrag att redovisa vilka strategier Östermalms socialtjänst arbetar utifrån vid fall där en ungdom rymmer eller kastas ut hemifrån och redovisa hur man säkerställer att dessa ungdomar inte hamnar på gatan.

Hur förvaltningen får kännedom om att ett barn rymt hemifrån eller kastats ut är avgörande för hur kontakten med barnet och föräldrarna börjar. Oavsett detta påbörjar socialsekreterare en utredning för att ta reda på barnets behov av skydd eller stöd om socialtjänsten får kännedom om att ett barn inte bor hemma på grund av konflikt med föräldrar. I samtal med barnet och föräldrar var för sig eftersträvas ett klarläggande av vad som har hänt, hur barnets aktuella situation ser ut, hur allvarlig konflikten med föräldrarna är, vilket behov av skydd eller stöd barnet har. En bedömning måste alltid göras samma dag av barnets situation för att ta ställning till eventuella insatser på kort sikt. Föräldrarna kan bland annat uppmanas att ta kontakt med polisen och med de socialsekreterare som arbetar på ungdomsjouren. Socialtjänsten kan endast efterlysa ett barn om det finns beslut om LVU. Ett övervägande huruvida LVU behövs sker alltid när ett barn har försvunnit från hemmet.

Det som kommer fram vid utredningssamtalen blir avgörande för hur socialsekreteraren går vidare. Socialtjänstens utgångspunkt måste alltid vara föräldraansvaret som det finns reglerat i föräldrabalken. Det innebär att socialtjänsten alltid måste arbeta med föräldrarna. Det händer att barn vänder sig till socialtjänsten och ansöker om försörjningsstöd i samband med en konflikt med föräldrarna. I en sådan situation kan socialtjänsten inte bortse från föräldraansvaret. Så länge barnet går i skolan har föräldrarna bland annat försörjningsskyldighet och förvaltningen kan som regel inte ta över föräldraansvaret och till exempel bevilja ett barn försörjningsstöd. Socialtjänstens roll är då att stötta föräldrarna att komma fram till ett beslut som kan accepteras av alla parter inom familjen. Det förekommer att familjer löser problemet så att barnet vid 16, 17 års ålder

flyttar hemifrån till egen lägenhet eller till en släkting. Föräldraansvaret kvarstår då och det är oftast inte behövt för barnet att ha fortsatt kontakt med socialtjänsten.

Insatser för barn som inte kan bo tillsammans med föräldrar på grund av sociala problem eller på grund av att konflikterna i familjen gör att de inte kan hitta en lösning för barnet är bland annat placering på ungdomsboende, behandlingshem, familjehemsboende, hyra av lägenhet i andra hand. Uppföljningsansvaret så länge insatsen pågår ligger på socialsekreteraren som håller kontinuerlig kontakt med barnet och med föräldrarna. Förvaltningen kan även tillsätta en kontaktperson som stöd åt barnet. Det kan vara ett sätt att förvissa sig om att det finns ett vuxenstöd som barnet också accepterar.

Om ett barn rymmer från en placering, har socialtjänsten ett stort ansvar att söka upp och hitta honom eller henne för att se till att barnets behov av skydd eller stöd är tillgodosett. Om barnet är placerat med stöd av socialtjänstlagen måste beslut om LVU fattas innan socialtjänsten kan efterlysa barnet.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen är medveten om att barn som hamnar i allvarliga konflikter med föräldrar eller barn som inte får tillräckligt stöd av föräldrarna kan komma i en situation när de riskerar att bli hemlösa om det inte får tillräckligt stöd av samhället och lägger stor vikt vid ett individuellt arbetssätt när det gäller arbetet med dessa familjer. Förvaltningen har inte någon kännedom om att hemlöshet förekommer bland barn inom stadsdelen.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner denna redovisning och lägger den till handlingarna.

Bilaga

Skrivelse ang. hemlösa barn från Helena Bonnier m fl. (m)